

Wijnproefavond Vlaamse Wijngilde (blind)proeven van 10 wereldwijnen op 19 januari 2007

Wij zullen vanavond blind proeven...

1) Corbières

In deze regio gebruikt men als druiven vooral veel Syrah en in een minder groot percentage Grenache

Syrah

Stoer, krachtig, geconcentreerd, Noord Rhône. Zie daar een paar typeringen voor syrah-wijnen. Kenmerkend zijn ook een diepe kleur, puur zwart fruit en de nodige kruidigheid. Geen makkelijke, modieuze druif, maar wel een die wijnen met veel karakter geeft.

Dikwijls ook impressies van zwarte peper, laurier en soms een beetje animaal.

Gedijt het best in een mediterrane omgeving op arme bodems en geeft wijnen die goed kunnen rijpen. Syrah kan zowel op zichzelf gevinifieerd als gemengd worden met andere druivensoorten. Zo'n assemblage is ofwel een Rhône-blend, met o.a. grenache, ofwel een met cabernet sauvignon. De syrah komt historisch gezien wellicht uit de omgeving van de Shiraz in Iran, maar z'n ware thuisbasis is de Noordelijke Rhône. Daar is hij te vinden in klassieke appellations als Hermitage, Côte-Rôtie, Cornas, alsmede in Saint-Joseph en Crozes-Hermitage. Meer naar het zuiden, in bijvoorbeeld Gigondas, Châteauneuf en Vacqueyras, gebruikt men hem als aanvulling op de grenache. In de Languedoc en de Roussillon is de syrah in opmars, hetzij als onderdeel van assemblages, hetzij als onversneden gebotteld. Behalve het Franse Zuiden is Australië een belangrijke syrah-producent. De druif heet daar overigens shiraz. Bovendien smaakt de wijn meestal anders dan de versies uit Frankrijk, minder pittig en meer 'jammy'. Australië's beroemdste wijn, de Grange - vroeger: Grange Hermitage! - is zo'n Shiraz. Wat je in Australië trouwens veel tegenkomt zijn assemblages van shiraz met cabernet sauvignon. Op kleinere schaal is shiraz/syrah te vinden in Zuid-Afrika, Argentinië, Mexico en Californië. Zijn populariteit is over het algemeen stijgend.

Grenache

Voluit: grenache noir, want er is ook een grenache blanc en een grenache gris. En in Spanje: garnacha. Typisch mediterrane soort, op grote schaal aangeplant in Noord- en Noordoost Spanje (o.a. in Rioja, Penedès) en in het Franse Zuiden. In de Languedoc, Roussillon en Zuid-Rhône (o.a. Châteauneuf) belangrijk bestanddeel van assemblages. **Grenache geeft wijn met behoorlijk veel alcohol, maar is erg gevoelig voor oxidatie.** Sleutel voor kwaliteit is een lage opbrengst. Grenache-wijnen variëren in stijl van droge rosé tot zoete, bewust oxidatief gevinifieerde vin doux naturel zoals Banyuls. Grenache heeft ook zijn weg gevonden naar Californië en Australië, waar hij in de regel deel uitmaakt van zogeheten Rhône-blends.

2) Chili

Cabernet Sauvignon

De onbetwiste druivensoort nummer 1 voor rode wijnen. Cabernetwijnen zijn normaliter herkenbaar aan hun **uitgesproken aroma van zwarte bessen, braambessen en chicorei** ongeacht waar ze vandaan komen. Ze hebben in de regel veel kleur, terwijl ze in hun smaak behoorlijk veel fruit en de nodige tannines bieden. Bij overproductie of onvoldoende rijpheid maak het fruit plaats voor een onaangenaam vegetale toon die aan **groene paprika** doet denken. Cabernets zijn wijnen die zich lenen voor houtopvoeding en die lang kunnen rijpen. In hun jeugd kunnen ze door de tannines wat stug overkomen. Daarom worden ze vaak gemengd met 'zachtere' soorten zoals de merlot of de shiraz. Cabernet sauvignon is een echte wereldburger, populair bij zowel producenten als consumenten. Hij wordt in een adem genoemd met Bordeaux, en dan in het bijzonder de gebieden op de linkeroever, Médoc en Graves. Hij krijgt daar overigens altijd aanvulling van merlot en meestal ook van cabernet franc. Andere gebieden en landen met een solide reputatie voor Cabernets zijn Californië, Chili en Australië. In 'nieuwe' wijnlanden als Zuid-Afrika en Argentinië is hij sterk in opkomst. Ook in Europa staat de nodige cabernet aangeplant. Zo ook in het Franse Zuiden en Zuidwesten, in Spanje, in Italië en in Midden- en Oost-Europa. Hetzij als hoofdsoort, hetzij als smaakverbeteraar voor traditionele, regionale druivensoorten. Maar 10, 15% cabernet sauvignon kan de smaak soms best ten goede komen.

3) Argentinië

Malbec

De malbec, alias cot, auxerrois of pressac, stamt uit het Franse Zuidwesten en heeft van nature een wat rustiek karakter. Malbec vormt het hoofdbestanddeel van de wijnen uit Cahors en maakt in Bordeaux en wijde omgeving soms bescheiden deel uit van de assemblage. Malbec heeft een tweede thuis gevonden in Argentinië en is daar op ruime schaal aangeplant. Argentijnse malbec (ook wel: malbeck) kan **bijzonder goede wijnen met veel structuur en volheid** opleveren. **Goede zuurtegraad en toch rondheid in de wijn.** Wijnen die uitstekend op hout kunnen rijpen. Ook het buurland Chili kan zeer goede malbecwijnen produceren.

4) Australië

Cabernet Sauvignon

Als de temperatuur in deze landen soms heel hoog stijgt geeft de wijn soms wat indrukken van **jammy, confituur**.

5) Spanje

Tempranillo (maar ook *Cabernet Sauvignon*, *Merlot*)

Nationale druif van Spanje en daar bekend onder diverse namen, zoals cencibel, tinto fino, tinto del toro, tinto del pais of ull de llebre. Aangeplant in streken als Rioja, Ribera del Duero,

Valdepeñas, Navarra, Costers del Segre. Tempranillo **dankt z'n naam aan het gegeven dat hij vroeg rijpt**. Immers, 'temprano' is Spaans voor 'vroeg'. De druif produceert **wijnen met veel kleur en structuur die goed op hout kunnen rijpen. Z'n zuurgraad is relatief laag, wat de toegankelijkheid ten goede komt. Geeft dikwijls een indruk van heel rond, warm en alcoholrijk**. Tempranillo wordt zowel ongemengd als geassembleerd op de markt gebracht. Ook in Portugal is tempranillo te vinden en daarmee een van de weinige Spaanse soorten in dat land. De Portugezen noemen hem overigens tinta roriz of aragonez. Buiten het Iberisch schiereiland is de druif alleen nog in Argentinië te vinden, en wel als tempranilla.

6) Frankrijk - St-Emilion

Heel grote dominantie in de meeste wijnen van de Merlotdruif. Dikwijls wat Cabernet Franc in de assemblage. Soms heel kleine hoeveelheden Malbec en/of Cabernet Sauvignon.

Merlot

De vaste partner van de cabernet sauvignon, maar wel heel anders van karakter. **Minder tanninerijk, dus soepeler en makkelijker toegankelijk. Geeft dikwijls de nodige vetheid aan de wijn, indrukken van rood fruit gecombineerd met de voorgaande kenmerken zijn typisch**. Té makkelijk? Geen nood. Zoals merlot gebruikt wordt omde cabernet sauvignon wat te verzachten, zo wordt omgekeerd cabernet sauvignon gebruikt om merlot wat meer beet en ruggengraat te geven. Merlot hoeft niet persé te rijpen, maar de betere kan dat wel degelijk. Merlot is de meest aangeplante druif in Bordeaux en hoofdingrediënt van beroemde wijnen als Pomerol, Saint-Emilion en Fronsac. Pétrus, een van Bordeaux' allergrootste en beroemdste wijnen, wordt bijna volledig van merlot gemaakt. Verder vormt hij de basis van eenvoudiger basiswijnen in de vorm van Bordeaux en Bordeaux Supérieur. Bovendien lijkt hij in opmars in de Médoc. Er zijn diverse redenen voor deze toenemende populariteit: 1) de merlot rijpt eerder dan de cabernet sauvignon en is dus minder gevoelig voor weersomstandigheden, en 2) hij is door z'n soepelheid geliefd bij beginnende wijndrinkers. In het voetspoor van de cabernet heeft de merlot zich verspreid over de hele wereld. Sterker nog, merlot heeft inmiddels zijn eigen plaats gekregen. Een waar Europees merlotbolwerk buiten Bordeaux is Noordoo st Italië, en dan met name Südtirol / Alto Adige. Hetzelfde geldt voor het kanton Ticino in Zwitserland. De Nieuwe Wereld heeft zich evenmin onbetuigd gelaten bij het aanplanten ervan. Aanvankelijk gebeurde dat vooral om de merlot met de cabernet te mengen, nu om aan de al maar stijgende vraag naar dit type te voldoen. Als druif en als wijn is merlot met name 'hot' in Californië, waar hij de grote Franse voorbeelden regelmatig evenaart. In Frankrijk zelf is de Languedoc het gebied voor nieuwe aanplant van merlot.

Cabernet Franc

Cabernet franc speelt in Bordeaux een discrete maar niettemin belangrijke rol in assemblages met cabernet sauvignon en merlot en daar ook wel bouchet heet. De beroemde uitzondering op deze regel is de wijn van Château Cheval Blanc die juist in meerderheid uit cabernet franc bestaat. Cabernet franc kan echter ook ongemengd gebotteld worden, zoals het merendeel van de rode Loire-wijnen (Anjou, Bourgueil, Chinon, Saumur-Champigny) laat zien. Deze soort is vooral in jaren met gebrekkige rijping herkenbaar aan een vegetaal accent dat doet denken aan groene paprika. In stijl varieert Cabernet Franc van lichte, fruitige zomerwijn tot zeer geconcentreerde 'bewaarswijn'. In het kielzog van de cabernet sauvignon en de merlot is de cabernet franc ver buiten Frankrijk terechtgekomen, hoofdzakelijk ter aanvulling van die twee, maar soms ook

individueel gebotteld als varietal.

In Bordeaux geeft de Cabernet Franc vooral indrukken van rood fruit zoals aardbeien, frambozen...kan soms wat wrang overkomen als hij niet rijp is.

7) Frankrijk - Côtes du Rhône

In de noordelijke Rhône wordt 100 % Syrah gebruikt, in de zuidelijke assemblages tot 13 druiven (8 witte rode en 5 witte) afhankelijk van de appellatie.

8) Oostenrijk

Blaufränkisch is een Oostenrijkse soort, gewaardeerd om zijn uitgesproken fruitige karakter. Smaakbepalend voor rode wijnen uit het Burgenland, puur of gemengd met cabernet sauvignon en pinot noir. Bij de moderne wijnboeren soms met Syrah maar het is de originele druif die het smaakpatroon blijft domineren. Doet dikwijls denken aan een heel grote fruitige Bordeaux. Met of zonder hout. Onder benamingen als kékfrankos, limberger, lemlberger en franconia ook aangeplant in respectievelijk Hongarije, Duitsland, Washington State en Friuli.

9) Italië

100 % Montepulciano

Een druif die bijzonder veel smaak geeft en heel sappig is, kersenrode kleur en kersen als indrukken in de neus en mond. Veel smaak zonder harde tannines. Typisch Italiaans

10) Portugal

Trincadeira

Tinta Amarela of Trincadeira is een Portugese druivensoort voor rode wijn die voornamelijk gebruikt wordt voor het maken van port. Deze soort, die een goede kleur geeft, is niet erg bestand tegen rot en kan snel tegen oogsttijd makkelijk en snel overrijpen. Komt ook voor in de Dão en Alentejo. Groene Kruiden, zwarte thee en bessen zijn de voornaamste aroma's.

Castelão = Periquita Druivensoort voor rode wijn uit Portugal. De niet te zware wijnen van deze druif combineren een aangename zachtheid met lekker frambozenfruit. In het midden van de 19e eeuw werd deze soort aangeplant door José Maria da Fonseca in de wijngaard 'Cova de Periquita' vandaar de naam Periquita. Bosbessen, frambozen en specerijen zijn de meest typische kenmerken.

* * * * *

Geselecteerde wijnen voor onze blindproef:

- 1) La Bastide, Corbières, Optima 2003
- 2) De Martino, Prima Reserva, Cabernet Sauvignon, Chili, 2003
- 3) Etchart Malbec, Privado, Malbec, Argentinië, 2003
- 4) Wolf Blass, Yellow Label, Cabernet Sauvignon, Australië, 2002
- 5) Carmelo Rodero, Ribera del Duero, Crianza, 1999 (Tempranillo 90 %, Cabernet Sauvignon 7 %, Merlot 3 %)
- 6) Château Jean Voisin, Saint-Emilion Grand Cru, 2001 (85 % Merlot en 15 % Cabernet Franc)
- 7) Domaine des Grands Devers, La Syranne, Côtes du Rhône, 2003 (100 % Syrah)
- 8) Das Phantom, Oostenrijk, 2004 (Blaufrankisch, Cabernet Sauvignon, Merlot, Syrah)
- 9) Rosso Conero, Piancarda, 2003, Italië (100 % Montepulciano)
- 10) 'Segada' Ribatejano, Vinho Regional Ribatejano, 2004, Portugal (Trincadeira Preta, Castelão Francês)

VOORBEELD VRAGEN VOOR KEN WIJN

Bij de nationale Ken Wijn-wedstrijd horen ook theorie vragen waarvan de antwoorden echter enkel in acht worden genomen als er ex aequo's zijn. Hieronder een voorbeeld van dergelijke vragenlijst, met de antwoorden:

1° Onder welke naam wordt de Monastrell druif gebruikt in Frankrijk ?

Mourvèdre

2° Wat zegt de naam Allier U in verband met wijn ?

**Allier is een Frans departement (Auvergne) waar veel wouden met eiken voorkomen, dit hout wordt gebruikt om wijnvaten van te maken.
(het departement dankt zijn naam aan de rivier de Allier)**

3° Welke twee wijnregio's in Spanje beschikken over een D.O.Ca.kwalificatie en waarvoor staat de afkorting?

**Priorat sinds 2000
Rioja sinds 1991**

De afkorting staat voor Denominacion de Origen Calificada

4° Wat bedoelt men met de techniek "Remontage"?

Het doen weglopen van de gistende most langs de onderkant van het om dan dit gistende sap naar boven te pompen om enerzijds de most te beluchten, anderzijds de kleurextractie te bevorderen en een optimale menging te bekomen van de gistende massa om hierdoor meer smaakextractie te bekomen

5° Van welke druivensoort wordt rode Sancerre gemaakt?

Pinot Noir

6° Geef 6 crus uit de Beaujolais.

Saint-Amour, Julié纳斯, Chénas, Moulin-à-Vent, Fleurie, Chiroubles, Morgon, Régnié, Brouilly, Côte de Brouilly

7° Uit welk land is de Salvagnin druif afkomstig ?

Zwitserland

8° Uit welke wijnregio is de Italiaanse DOCG wijn Gattinara afkomstig en uit welke druivensoort wordt hij vooral gemaakt?

De DOCG Gattinara is afkomstig van de wijnregio Piëmonte (noord-west-Italië) en wordt hoofdzakelijk uit Nebbiolodruiven gemaakt.

(het productiegebied is beperkt tot de gelijknamige gemeente, waar de wijnstokken uitsluitend op de zonzijde van de hellingen mogen worden aangeplant. De wijn moet 4 jaar ouderen, waarvan twee jaar op fusten en twee jaar op fles voordat hij in de handel komt. Het is een bewaarwijn van hoge kwaliteit met een alcoholpercentage van minstens 12 %).

9° Welke garantie biedt het Certified Origin-System uit Nieuw-Zeeland?

- dat 85 % van de druiven afkomstig zijn van het gebied waaruit de wijn afkomstig is
- dat het oogstjaar op het etiket staat
- dat het druivenras op het etiket staat

10° Wat betekent het Hongaarse woord Aszu en in welke relatie staat dit woord tot wijn in de land?

Aszu betekent eigenlijk verschrompeld.

Het is een wijn (Tokaj Aszu) die gedeeltelijk van overrijpe druiven wordt gemaakt die aangetast zijn door edele rotting.

(Voor deze wijn mogen de druivenrassen Furmint, harslevlu en de sargamuskotaly gebruikt worden. De door edele rotting aangetaste druiven worden na de pluk in kuipjes (Puttonyos) met een inhoud van 25 kilo verzameld. Door de druk sijpelt er een kostbaar dik sap uit de druiven, de zogenaamde Eszencia (essence). Dit zuivere sap wordt, nadat het verwijderd is, meestal gebruikt om mindere wijnen op te peppen. Van de resterende suikerrijke, verschrompelde vrucht maakt men een siroopachtige massa, die aan de droge basiswijn wordt toegevoegd. De kwaliteit van de wijn wordt bepaald door het aantal Puttonyos die men toevoegt aan het originele vat, de Gönc, een vat met een inhoud van 136 liter. Op het etiket van de fles wordt het aantal Puttonyos aangegeven. De Tokaj Aszu met drie, vier of vijf Puttonyos zijn betrekkelijk gemakkelijk te vinden, die met zes wordt alleen in uitzonderlijke jaren gemaakt. Een kenmerk van de Tokaj Aszuwijn is het evenwicht tussen zoet, fruit en zuurtegraad).